

WURM MÅLAR IGEN!

Erwin Wurm (född 1954) har byggt sin karriär på att tänja gränserna för vad en skulptur kan vara. Nu gör den österrikiske konstnären något oväntat: han målar. I slutet av 80-talet började han göra skulpturer av kläder han hittade på loppmarknader. Serien »Clothes Sculptures» fortsätter han än i dag. I »One Minute Sculptures» har han dessutom låtit publiken bli en del av verken genom enkla instruktioner. Wurm är kanske mest känd för sina absurda och uppsvallda skulpturer, från »Fat Houses» till förvrängda bilar, lastbilar och segelbåtar. Det är lätt att tankarna förs till absurdism och humor, men konsten är också satirisk och socialt engagerad. Den pekar på det absurda i vår konsumtion och hur vi formar oss själva genom våra kläder och attribut. I slutet av september är Wurm aktuell med sin första galleriutställning i Sverige, på Carling Dalenson i Stockholm.

Jag kallar målningarna för *Flat Sculptures* för att vilseleda publiken, berättar Erwin Wurm från sommarstället på den grekiska ön Hydra. Utseendemässigt ser de ut som om man har kastat en lerklump på golvet.

Jag leker med att platta ut stora, runda, uppdragna bokstäver som bildar ord som *Body*, *Boy* och *Butter*. Men jag kommer att ha med skulpturer på utställningen också.

När inledde du denna serie verk?

Jag började göra dem här på ön för några år sedan när jag var uttråkad. Skulptur är för bökigt och tungt att hålla på med här, så jag köpte några ramar i den lokala hobbyaffären för att komma igång, och på den vägen är det.

Är du en person som jobbar jämt?

Konstnären Josef Beuys sa att konstnärer varken känner till eller behöver helger. Och det stämmer bra in på mig. Jag gillar att arbeta. Min familj och mitt arbete betyder allt för mig. Jag blir frustrerad när jag inte får arbeta.

Att Erwin Wurm blev skulptör var egentligen ett misstag. Han ville bli målare, men konstskolan placerade honom på skulpturlinjen. Det som först var en besvikelse blev början på ett konstnärskap där han sedan dess ständigt har ifrågasatt vad en skulptur kan vara. Men beskedet att bli konstnär togs inte emot positivt i familjen.

De österrikiska konstnärerna på den tiden var vilda. Ledande var Wienaktionisterna med Hermann Nitsch, Otto Muehl och alla de galningarna. Folk var rädda för dem. Min pappa, som ar-

betade som polis, trodde att jag skulle hamna i den kriminella världen om jag skulle hänga med de typerna.

Är det mot bakgrund av det som du fann din inriktning?

Jag växte upp i en tid med mycket pathos i konstvärlden. Många uppehöll sig vid existentiella frågor som varifrån vi kommer, vilken väg vi ska gå och så vidare. Det var stora, tunga och viktiga frågor som dominerade, men som i mina ögon ofta ledde till patetiska arbeten. Pathos gör människan liten. Det trycker ner människan. Jag ville göra precis tvärtom: min konst skulle vara lätt och luftig. Min inställning till livet är också positiv. Det betyder inte att jag går runt och är optimistisk hela tiden.

Jag anser även att de små vardagliga grejerna i livet är viktiga. Som att putsa skorna eller att gå ut för att handla mat. Kanske har de lika stor betydelse som de stora sakerna eftersom vi brottas med dem varje dag. Tar vi oss an dessa på rätt sätt kan det göra våra liv vackra och ge oss mening. Av den anledningen började jag titta på allt runt omkring mig. Varje tanke eller tema kan vara en möjlig utgångspunkt för ett nytt konstverk.

Många uppfattar din konst som humoristisk. Du säger själv att du inte arbetar med humor. Varför tror du att den uppfattas så?

Jag använder inte humor, utan det är det paradoxala eller absurda jag undersöker. Ibland kan det jag gör väcka känslor som glädje och då uppfattas som humoristiskt. Ibland väcker det helt andra reaktioner. Ta mitt verk *Narrow House* till exempel, som är en kopia av mina föräldrars hus med en liten men viktig förändring. Det är 20 meter långt, nio meter högt men endast en meter brett. Jag har pressat ihop alla rummen. Det som folk uppfattar som roligt handlar i stället om klaustrofobi och om ett förtryckande samhälle som jag växte upp i.

Du har arbetat i många decennier. Har framgång och erkännande gjort det lättare att ta risker, eller har det gjort pressen större att leva upp till förväntningarna kring ditt namn?

Både och skulle jag säga. För när du startar och har lite framgång så vill människor att du ska fortsätta på den inslagna vägen och göra samma slags verk. Men det tar kål på dig konstnärligt och efter några år är du borta från konstscenen. Precis det hände mig. Jag tvingades att ifrågasätta hela

mitt sätt att arbeta som konstnär och kom fram till en ny väg som var rätt för just mig. Resultatet blev att alla vände mig ryggen: samlarna, kuratorerna och gallerierna. Trots det var det den allra viktigaste tiden i mitt liv, rentav helt avgörande, eftersom jag formulerade om mitt koncept kring skulptur.

I dag som framgångsrik konstnär är det fantastiskt att känna sig accepterad. Jag känner en lätthet och ett lugn eftersom mitt självförtroende är bättre. Jag känner fortfarande tvivel inför nya verk, men det är blandat med ett visst mått av säkerhet. Framgången har inneburit att jag litar på mina idéer mer.

Vilket råd skulle du vilja ge till en konstnär i vardande?

Håll fast vid det du gör och ge inte upp! Men fortsatt bara med konsten om du verkligen måste. Finns det andra alternativ? Välj då dessa i stället. För det är inget lätt liv att vara konstnär och konstvärlden är emellanåt ingen trevlig värld.

Vad har du själv lärt dig av att börja om?

Du måste kunna omdefiniera dig som konstnär. När du blivit golvad måste du lära dig att komma upp på fötter igen.